כיתה ו' | תנ"ך | שיעור 4 מתוך 4 | 45 דק'

ממלכתי: ספר שופטים, כולל יחידות על דבורה ועל גדעון, מופיע ביחידות ההוראה של התנ"ך הממלכתי לכיתה ו'; בכיתה ה' אפשר ללמד כהעשרה. חמ"ד: לפי התכנון השנתי ספר שופטים נלמד בכיתה ד'.

גדעון ושלוש מאות הלוחמים

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יתארו כיצד הוקטן צבא גדעון ולמה
- התלמידים יכירו את תכנית הקרב: שופרות, כדים ולפידים
- התלמידים יסבירו את הקריאה "חרב לה' ולגדעון"

📖 הסבר למורה

לפני הקרב במדין אמר ה' לגדעון שהעם שאיתו רב מדי, פן יתפאר ישראל ויאמר "ידי הושיעה לי". הצבא הוקטן בשני שלבים, ובסוף נשארו שלוש מאות איש, אלה שליקקו את המים. גדעון חילק את שלוש מאות האנשים לשלושה ראשים, ונתן בידיהם שופרות וכדים ריקים ובתוכם לפידים. בלילה, סביב מחנה מדין, תקעו בשופרות, שברו את הכדים והחזיקו את הלפידים, וקראו "חרב לה' ולגדעון". מחנה מדין נבהל, רץ ונס. הסיפור מלמד שהניצחון לא בא ממספר החיילים, אלא מתכנית חכמה ומאמונה.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

1. פתיחה: שואלים: אם הייתם מפקדים, הייתם רוצים צבא גדול או קטן? למה?
2. קוראים את שופטים ז, ב ו-ז ומשוחחים על הסיבה להקטנת הצבא.
3. קוראים את פסוקים טז ו-כ ומציירים בקבוצות את "הציוד" של כל לוחם: שופר ביד ימין, לפיד ביד שמאל, כד שבור.
4. חישוב קצר: לכמה אנשים בכל ראש חילק גדעון את שלוש מאות הלוחמים?
5. סיכום: מה עזר לגדעון לנצח? כותבים שלוש סיבות.

💡 הערות למורה

פרט ההקטנה לפי אופן השתייה (פסוקים ד-ו) מעניין את הילדים; אפשר לקרוא אותו בכיתה. חשוב להדגיש שהתכנית התבססה על רעש, אור ובהלה, ולא על קרב פנים אל פנים. למתקדמים: לבדוק בפסוק יח מה הייתה הקריאה המתוכננת, ולהשוות לפסוק כ.

📝 **בדף העבודה**

גדעון ושלוש מאות הלוחמים: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מקורות

- שופטים ז (מכון ממרא)

מחוון למורה

מחוון: גדעון ושלוש מאות הלוחמים

1. כדי שבני ישראל לא יתפארו ויאמרו שהם ניצחו בכוחם ("ידי הושיעה לי").
2. שלוש מאות איש (המלקקים).
3. שופר, כד ריק ולפיד בתוך הכד.
4. 100 לוחמים (300 חלקי 3).
5. את הלפידים ביד שמאל ואת השופרות ביד ימין.
6. חרב לה' ולגדעון.
7. כל המחנה רץ, הריעו ונסו.
8. למשל: תכנית חכמה (הפתעה בלילה), שימוש ברעש ובאור שיצרו בהלה, אמונה בה', לוחמים שהקשיבו להוראות. כל שלוש סיבות סבירות מהסיפור.